

زانپاریت پیتی بو یاریکرا «ته‌خمینی بکه!»

ئه‌ف یاریه یاریا وینه چیکرنی‌یه. همه‌ی که‌س د‌شین فی یاری بکن. دوو مروف یان سی مروف یان هر ژماره‌کا هه‌بت. هه‌روه‌سا تو دشی تو ده‌کی تیما یاریا بکی. ل ده‌ستپیک‌دا پیتی‌یه تو فان کارتا ژیک جدا بکی. فان کارتا ب مه‌قه‌سی قه‌ت که. پشتی قه‌تکرنا هر په‌په‌کی دی ته‌نه کارته هه‌بن.

ده‌ستپیکا یاری

ئه‌و که‌سی کارتی د ده‌ستی‌دا (ئه‌و ی کارتی هلدگرت)، پیتی‌یه ئه‌و که‌سی دی ییت تیما وی نه‌زانن چ ل سه‌ر کارتی‌یه. ده‌می تو سه‌ح دکی کارتی بابه‌ته‌کی (کی؟ کیفه؟ چ؟ چاوا؟ بوچی؟) هلبژیره کو ئه‌و بابه‌تا تو دی وینه وی چیکی بو تیما خو. و چینابت تو بئاخفی. به‌س وینی چیکه. به‌لی تیما ته‌هول ددن بزائن ئه‌و وینی یا چیه. (بابه‌تی ته‌خمین بکه!) به‌لی هه‌قه‌ری ته‌ژی دی ره‌نگی تشتی چیکت ئه‌وی وه هلبژارتی. و دی وینی بو تیما خو وینه کت. و ئه‌و که‌سی یان تیمی بزانت ئه‌و وینی یا چیه، ئه‌و دی پله وهر گرت.

► کارتا ئه‌ولی نائیته ب کار ئنان، به‌لی تاییه‌ته بو نمونه دا تو بزانی بابه‌تیت د یاری چنه.

کی؟ = بو وینی مروفا دئیته ب کار ئنان

کیفه؟ = بو وینی جها یان بازیرا دئیته ب کار ئنان

چ؟ = بو وینی تشتا دئیته ب کار ئنان

چاوا؟ = بو وینی بزافکرنی یان بزافکرنا دئیته ب کار ئنان

بوچی؟ = بو وینی همه‌ی کاریت زه‌حمه‌ت یان قورس دئیته بکار ئنان

ته‌خمینی بکه!	
© 2006 by Şirîn - jeenuazadi@cs.com not to be sold except by Şirîn, for free distribution only	
کی؟ (مروفا) Who? (people)	
کیفه؟ (جه) Where? (location)	
چ؟ (تشت) What? (something)	
چاوا؟ (بزاف) How? (action)	
بوچی؟ (همه‌ی تشت) Why? (miscellaneous)	

کارتا دووی وه‌کی ئه‌فی چه‌نده‌یه

(1) ئه‌و که‌سی کارته د ده‌ستی‌دا بریاری دت، ئیک ژ فان بابه‌تا هلبژیرت. بو نمونه **چ؟ فه‌په‌نگ**، به‌لی چینابت تو هه‌قه‌ری خو ئاگه‌هدار کی یان بیژی ته‌چ هلبژارتی‌یه. به‌لی پیتی‌یه تو بیژی چ بابه‌ته وه‌کی «چ؟» یان «تشت» کو دا بزانت بابه‌تی وی چیه.

پشتی ته‌بابه‌ت هلبژارتی، و ته‌گوته هه‌قه‌ری خو بابه‌ته چیه (کی؟ کیفه؟ چ؟ چاوا؟ یان بوچی؟)، ده‌ست ب چیکرنا وینی بکه. و چینابت ته‌به‌ت بئاخفت، ئه‌و که‌سی کارته د ده‌ستی‌دا وینی چی دکت. ل فی ده‌می هه‌قه‌ری ته‌بزافیت دکت دا بزانت کا وینی چیه ئه‌وی تو چی دکی. ده‌ست ب ئاخفتنی بکه و مه‌به‌ستا وی ئه‌وه - بزانت ئه‌و تو چ چیدکی. و ئه‌و که‌سی وینی چی دکت پیتی‌یه وینه‌کی کو هه‌قه‌ری وی بزانت ئه‌و وینی‌یه چیه.

ئه‌ف کار یه‌هه‌روه‌سا دئیته کار ئنان بو یاریا تیما. به‌لی پیتی‌یه ئه‌و که‌سی ل ئیک تیمی دا وینیته وه‌ک ئیک درست بکن دا ییت به‌رامبه‌ری وانا بزائن ئه‌و وینی‌یه چیه.

ئه‌ف یاریه گه‌له‌ک خوشه و هه‌ر که‌سیک دشیته فی یاریا بکت. به‌لی خوشتره دبت هه‌که‌ر پتر ژ چار که‌سا یاریا بکن.

(2) هه‌ر وه‌سا تو دشیته مه‌عنای وی تشتی بیژی، به‌لی نافی چینابت تو بیژی. و هه‌قه‌ری ته‌پیتی‌یه بزائن و بیژن کا ئه‌و چیه.

(3) یان تو دشیته زاری فه‌کی، به‌لی چینابت تو بئاخفی.

ئه‌و که‌سی مه‌عنا یان قه‌سا (ب نمونه «فه‌په‌نگ») هلبژیرت یان بزانت، ئه‌و که‌سه دی پله‌یه‌کی وهرگرت، یان تیما وی پلای وهرگرت. و ئه‌و ده‌ست ب یاری دکت. یاریه‌کی خوش بورینه! ☺

ته‌خمینی بکه!	
© 2006 by Şirîn - jeenuazadi@cs.com not to be sold except by Şirîn, for free distribution only	
کچک و کورک girl and boy	
زه‌فیت برنجی rice fields	
فه‌په‌نگ dictionary (m)	
گرتن، بگره close (v)	
عهره‌ه‌ژان earthquake	